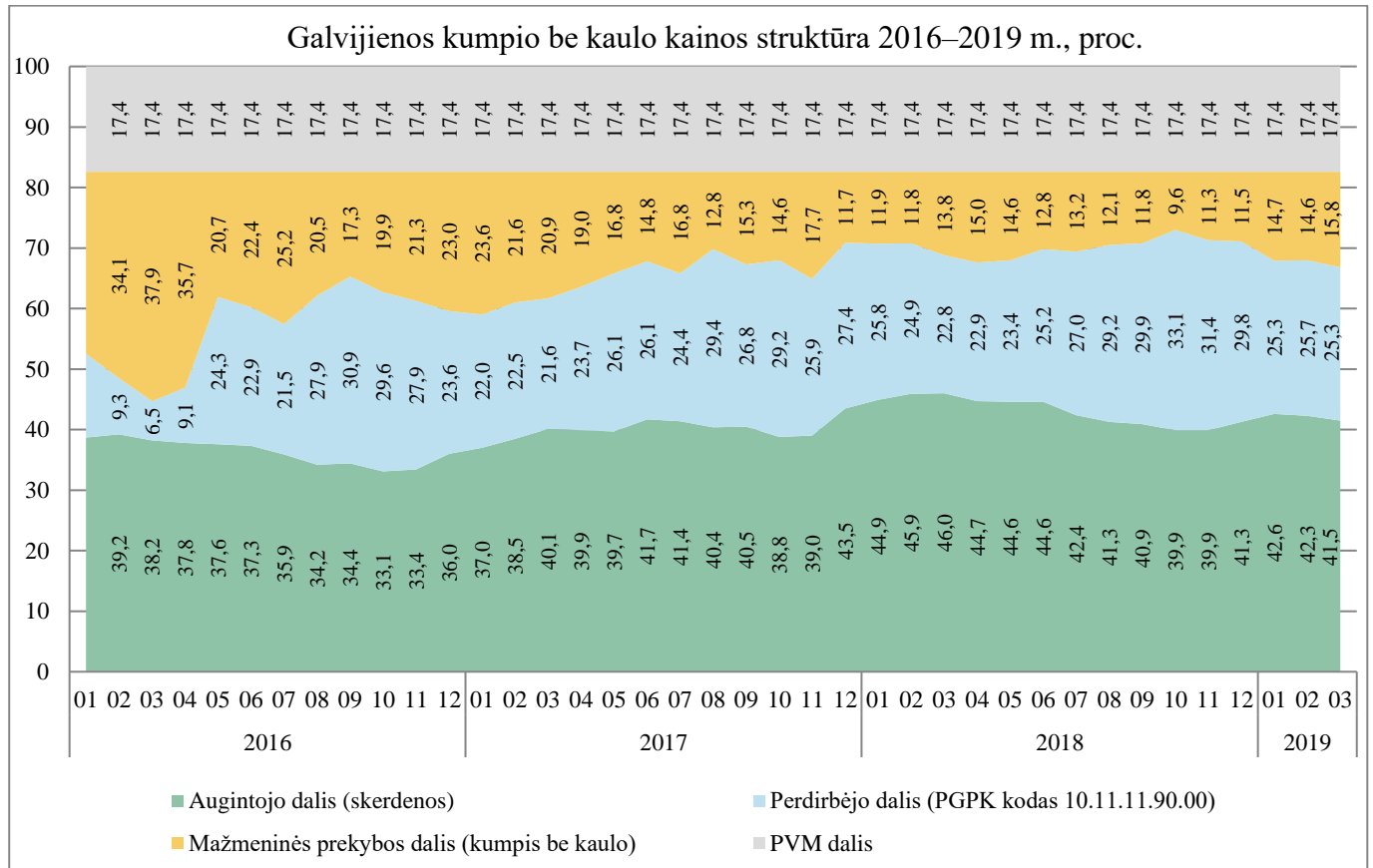

2019 m. I ketvirčio galvijienos rinkos apžvalga

2019 m. I ketvirtį, palyginti su 2018 m. IV ketvirčiu, *galvijienos kumpio be kaulo* grandinėje mažmeninės prekybos dalis padidėjo 4,2 proc. punktu (iki 15 proc.), perdirbėjų dalis sumažėjo 5,9 proc. punktu (iki 25,5 proc.), o augintojų dalis padidėjo 1,7 proc. punktu (iki 42,1 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

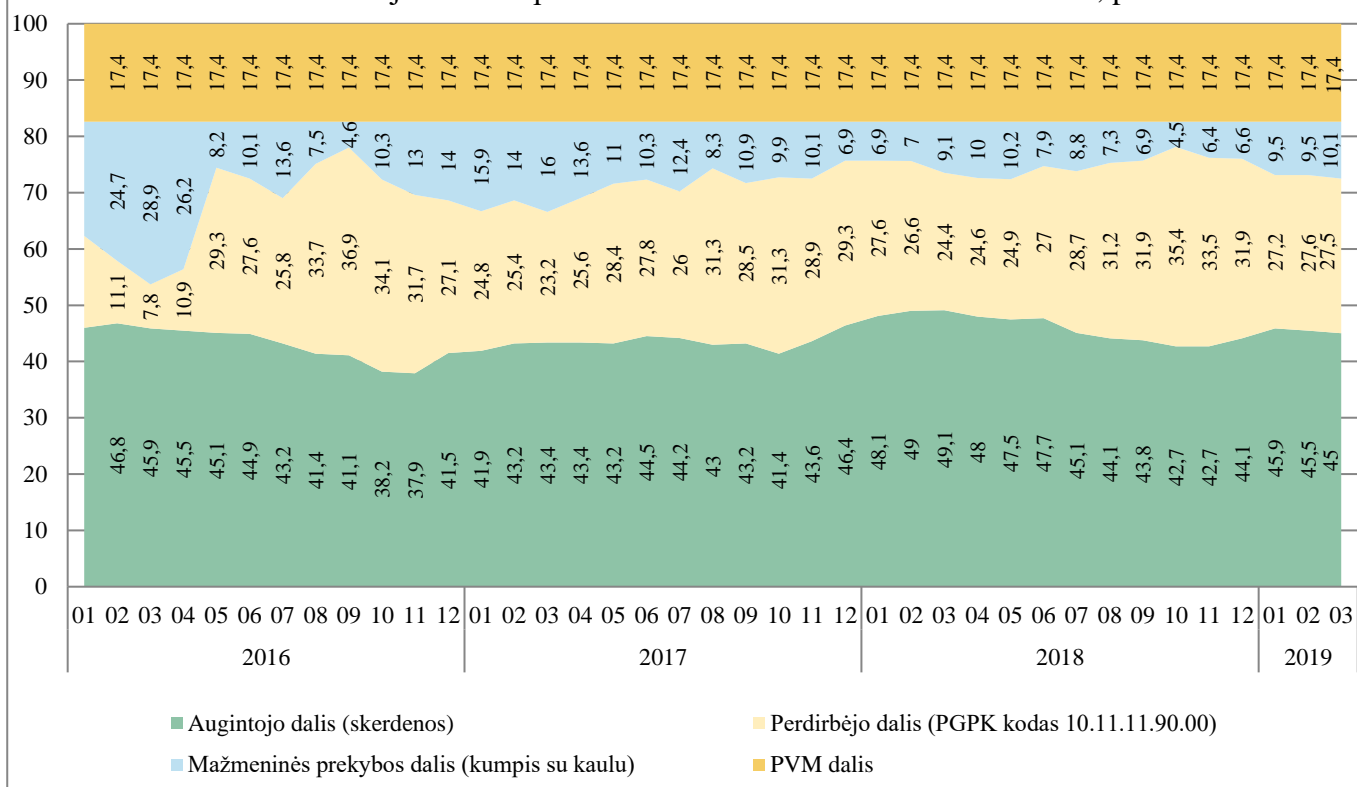

Pastabos: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos; PGPK kodas 10.11.11.90.00 – švieži arba atšaldyti jautienos ir veršienos gabalai

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

Analizuojamą laikotarpį, palyginti su 2018 m. IV ketvirčiu, *galvijienos kumpio su kaulu* mažmeninės prekybos dalis padidėjo 3,9 proc. punktu (iki 9,7 proc.), perdirbėjų dalis sumažėjo 6,2 proc. punktu (iki 27,4 proc.), o augintojų dalis padidėjo 2,3 proc. punktu (iki 45,5 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

Galvijienos kumpio su kaulu kainos struktūra 2016–2019 m., proc.

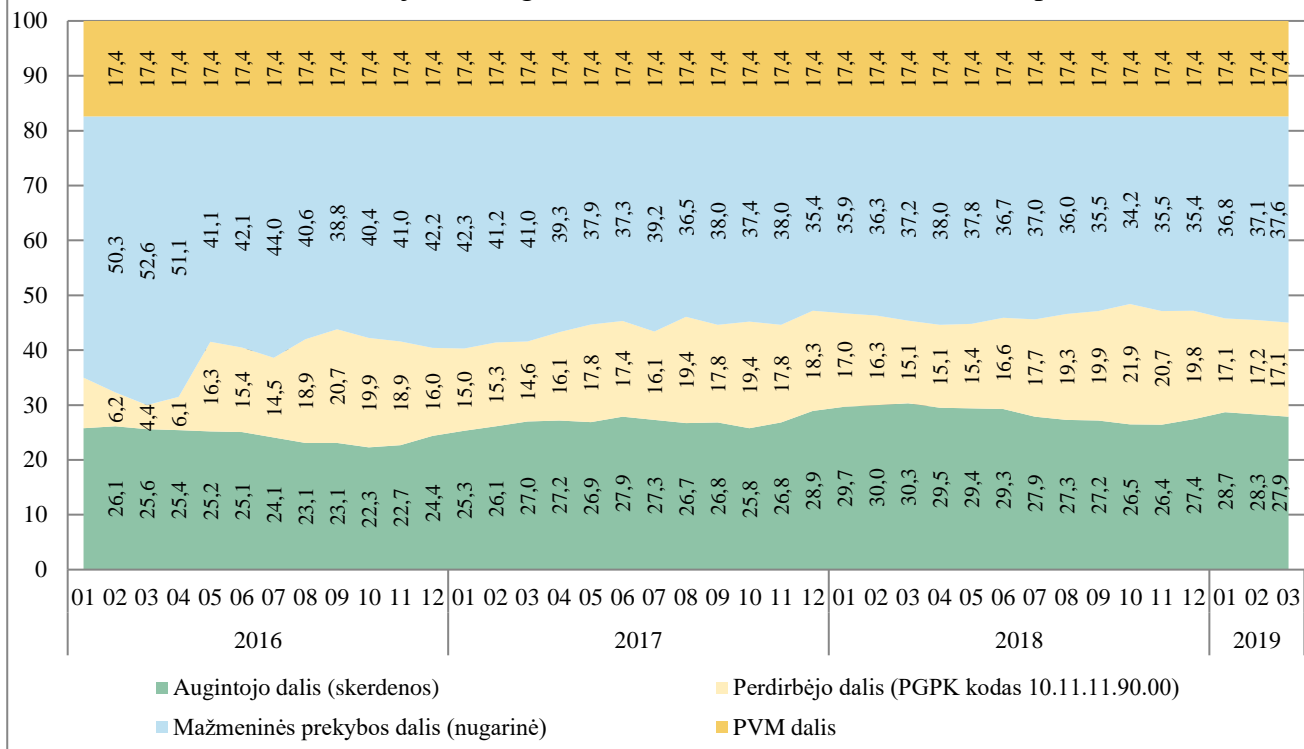

Pastabos: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos; PGPK kodas 10.11.11.90.00 – švieži arba atšaldyti jautienos ir veršienos gabalai

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

Galvijienos nugarinės grandinėje mažmeninės prekybos dalis, palyginti su 2018 m. IV ketvirčiu, padidėjo 2,2 proc. punktu (iki 37,2 proc.), perdirbėjų dalis sumažėjo 3,7 proc. punktu (iki 17,1 proc.), o augintojų dalis padidėjo 1,5 proc. punktu (iki 28,3 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

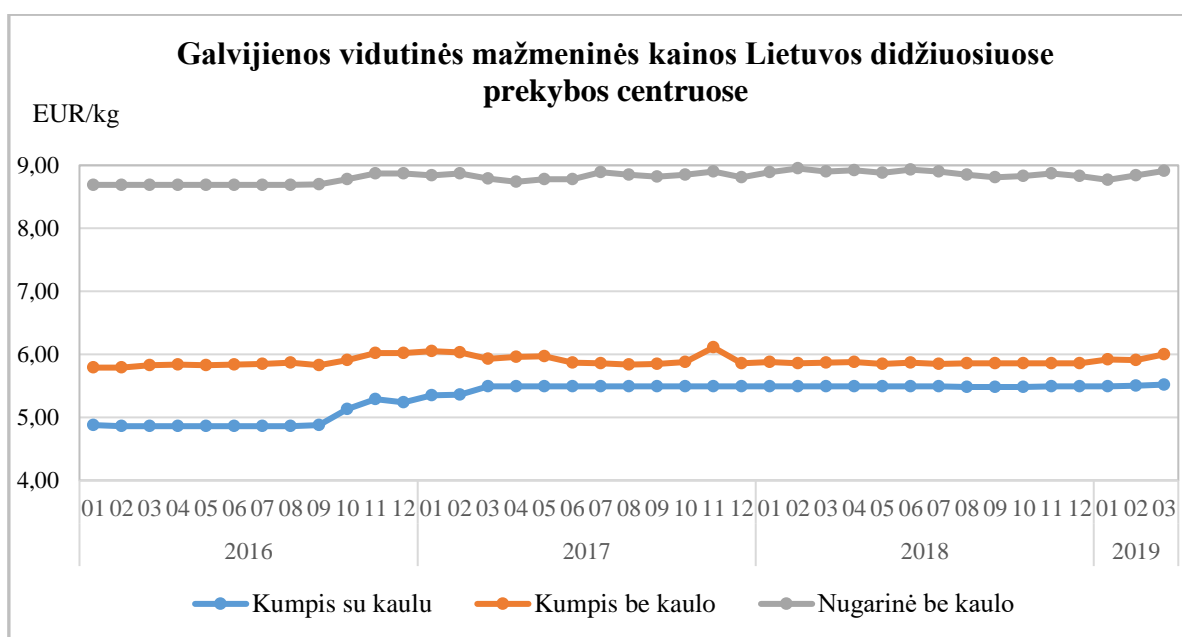
Galvijienos nugarinės kainos struktūra 2016–2019 m., proc.

Pastabos: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos; PGPK kodas 10.11.11.90.00 – švieži arba atšaldyti jautienos ir veršienos gabalai

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2019 m. I ketvirtį, palyginti su 2018 m. IV ketvirčiu, kai kurių galvijienos produktų vidutinės **mažmeninės** kainos Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse kito nežymiai. Pavyzdžiui, labiausiai padidėjo kumpio be kaulo kaina – 1,37 proc. (0,08 EUR/kg, iki 5,94 EUR/kg), o kumpio su kaulu ir nugarinės – išliko beveik stabilios, atitinkamai padidėjo 0,18 proc. (0,01 EUR/kg, iki 5,50 EUR/kg) ir sumažėjo 0,11 proc. (0,01 EUR/kg, iki 8,83 EUR/kg).

Pastabos. Kainos registruojamos Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Alytaus ir Marijampolės miestų „Maxima“, „Iki“, „Rimi“, „Norfa“ ir „Lidl“ prekybos tinklų parduotuvėse. Apskaičiuojant vidutines mažmenines produktų kainas, neįtraukiamos trumpalaikių nuolaidų (akcijų) kainų vertės.

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

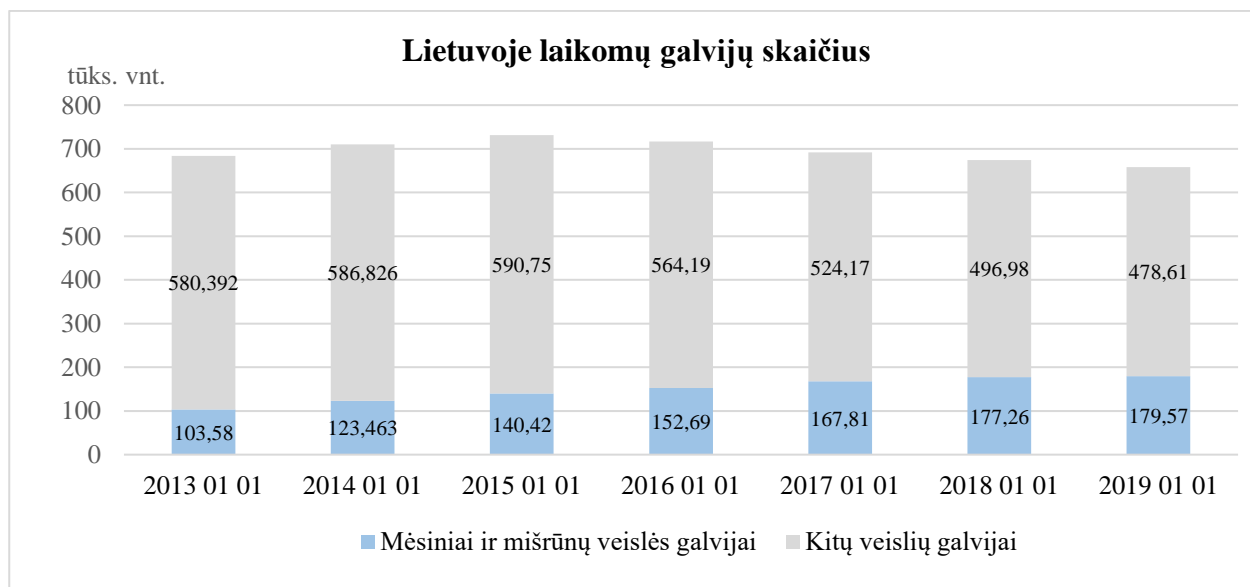
Lyginant vidutines mažmenines galvijienos nugarinės kainas Lietuvos sostinėje su kai kurių ES šalių sostinėse buvusiomis kainomis, Vilniuje šio produkto kaina buvo didžiausia, o Rygoje – mažiausia.

Mažmeninės galvijienos nugarinės kainos kai kuriose ES šalių sostinėse, EUR/kg

	2016				2017				2018			2019	Pokytis %	
	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	ketvirčio	metų
Vilniuje	-	-	-	-	8,87	8,8	8,8	8,8	9,06	9,06	9,06	9,06	0	0
Rygoje	6,75	7,47	-	-	-	-	7,47	9,65	-	-	7,32	7,71	5,33	-
Prahoje	7,1	7,93	7,69	8,05	8,27	9,15	9,12	8,83	8,16	9,18	8,76	8,64	1,37	5,88
Budapešte	-	-	-	-	-	-	8,97	8,7	8,19	-	-	-	-	-
Bratislavoje	8,85	9,08	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

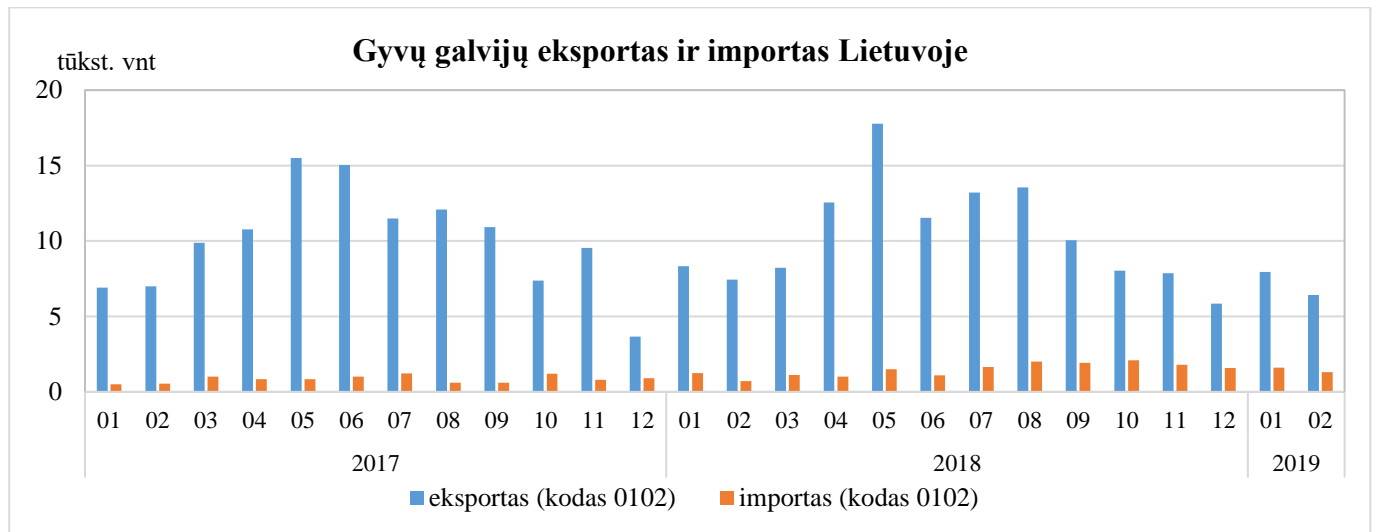
2019 m. balandžio 1 d. Lietuvoje galvijų bandą sudarė 663,255 tūkst. galvijų ir, palyginti su 2019 m. sausio 1 d., gyvų galvijų skaičius padidėjo 0,77 proc., tačiau, palyginti su 2018 m. balandžio 1 d., sumažėjo 1,91 proc. Apskritai, Lietuvoje galvijų bandos mažėjimas stebimas nuo 2015 m.

Šaltinis: ŽŪIKVC (ŪGR)

2019 m. sausio–vasario mėn. Lietuva eksportavo 14,370 tūkst. galvijų – tai 8,85 proc. mažiau nei per 2018 m. pirmus du mėnesius (15,765 tūkst. galvijų), tačiau, nepaisant eksporto kiekio sumažėjimo, eksporto vertė padidėjo 3,11 proc. ir sudarė 6427,047 tūkst. EUR. Analizuojamu laikotarpiu pagrindinės galvijų eksporto šalys buvo Lenkija, Vengrija ir Slovakija, į kurias gyvų galvijų eksportas sudarė atitinkamai 48,23, 17,78 ir 14,39 proc. viso Lietuvos gyvų galvijų eksporto kiekio.

2019 m. sausio–vasario mėn., palyginti su 2018 m. sausio–vasario mėn., gyvų galvijų importas į šalį padidėjo 49,39 proc. ir sudarė 2,916 tūkst. vnt. 70 proc. viso gyvų galvijų importo sudarė įvežimai iš Latvijos.

Šaltinis: STD

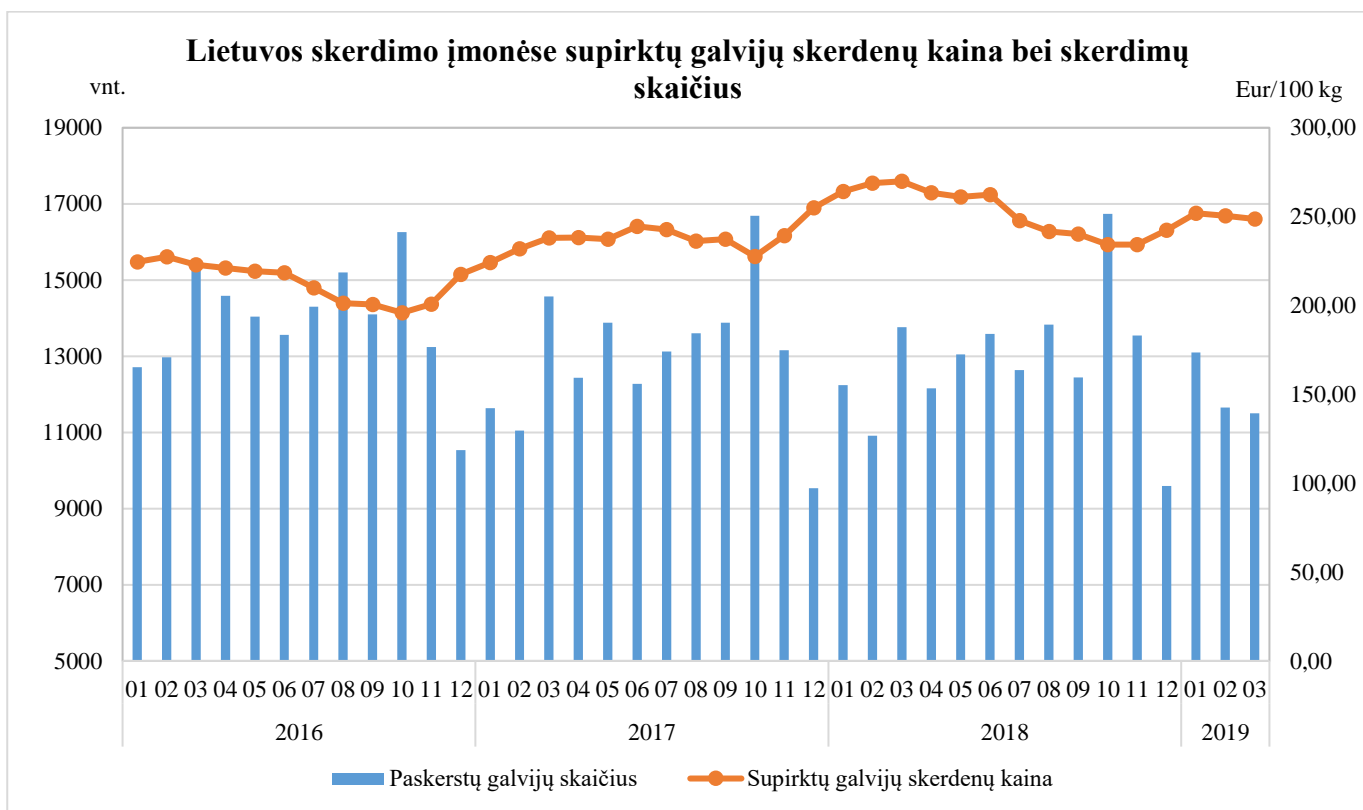
Galvijų supirkimo kainos (**augintojo** dalis) labai priklauso nuo sezoniškumo: jei galvijų pasiūla didėja – kainos mažėja, ir atvirkščiai. 2019 m. I ketvirtį Lietuvos skerdimo įmonėse buvo paskersta 36,261 tūkst. galvijų – tai 1,78 proc. mažiau nei 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu. Tačiau analizuojamu laikotarpiu paskerstų supirktų ir savų užaugintų suaugusių (nuo 12 mėn. amžiaus) galvijų vidutinis skerdenų svoris sudarė 292,03 kg ir buvo 2,23 proc. didesnis nei 2018 m. I ketvirtį. Taigi nors galvijų skerdimų skaičius ir sumažėjo, galvijienos gamyba 1,84 proc. padidėjo.

Analizuojant galvijų supirkimo kainas matyti, kad galvijų supirkimo kaina 2019 m. I ketvirtį, palyginti su 2018 m. IV ketvirčiu, padidėjo 5,93 proc., tačiau metinis kainų pokytis neigiamas. 2019 m. balandžio mėn. galvijų supirkimo kaina siekė 2,50 Eur/kg skerdenų, taigi, palyginti su kovo mėn., buvo 0,47 proc. didesnė.

Lietuvos įmonėse supirktų ir suklasifikuotų galvijų skerdenų kainos, EUR/kg (be PVM)

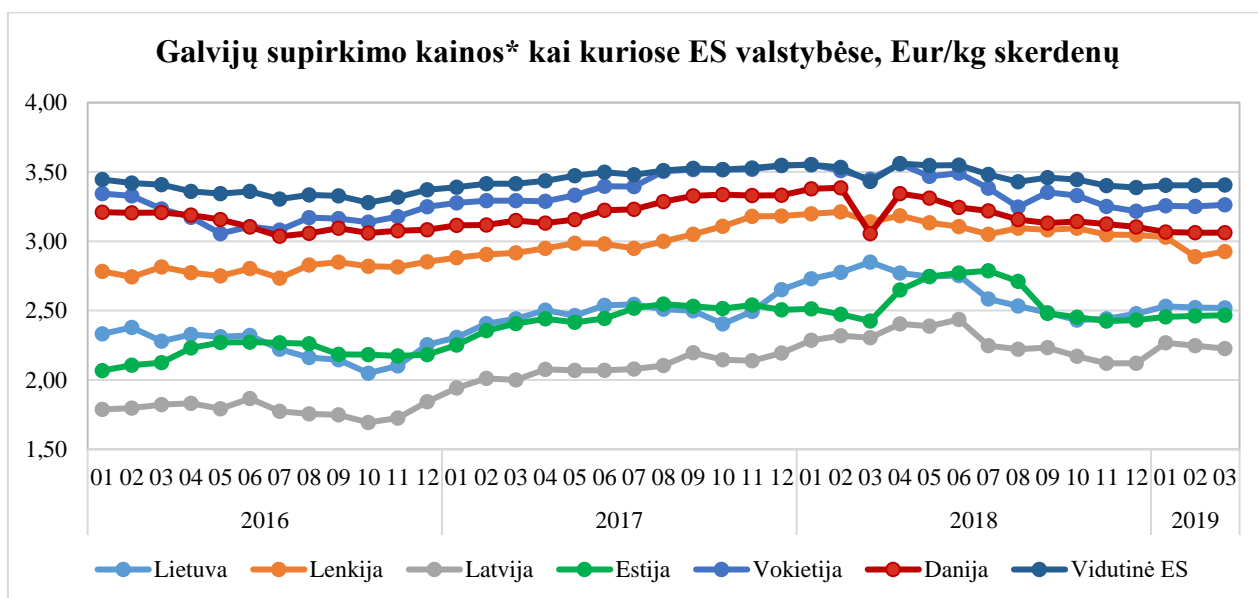
Kategorija	2018 I ketv.	2018 II ketv.	2018 III ketv.	2018 IV ketv.	2019 I ketv.	Pokytis ketvirčio	Pokytis metų
Jauni buliai (A)	2,95	2,93	2,76	2,70	2,76	2,22	-6,44
Buliai (B)	2,88	2,87	2,68	2,63	2,74	4,18	-4,86
Karvės (D)	2,40	2,35	2,20	2,13	2,24	5,16	-6,67
Telyčios (E)	2,63	2,59	2,46	2,44	2,53	3,69	-3,80
Vidutinė (A-Z)	2,68	2,62	2,43	2,36	2,50	5,93	-6,72

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2019 m. I ketvirtį, palyginti su 2018 IV ketvirčiu, vidutinė ES galvijų supirkimo kaina sumažėjo 0,26 proc., o palyginti su 2018 m. I ketvirčiu, sumažėjo 4 proc. 2019 m. sausio–kovo mėn., palyginti su tuo pačiu 2018 m. laikotarpiu, visose Lietuvos kaimyninėse valstybėse (ES) galvijų supirkimo kaina mažėjo.

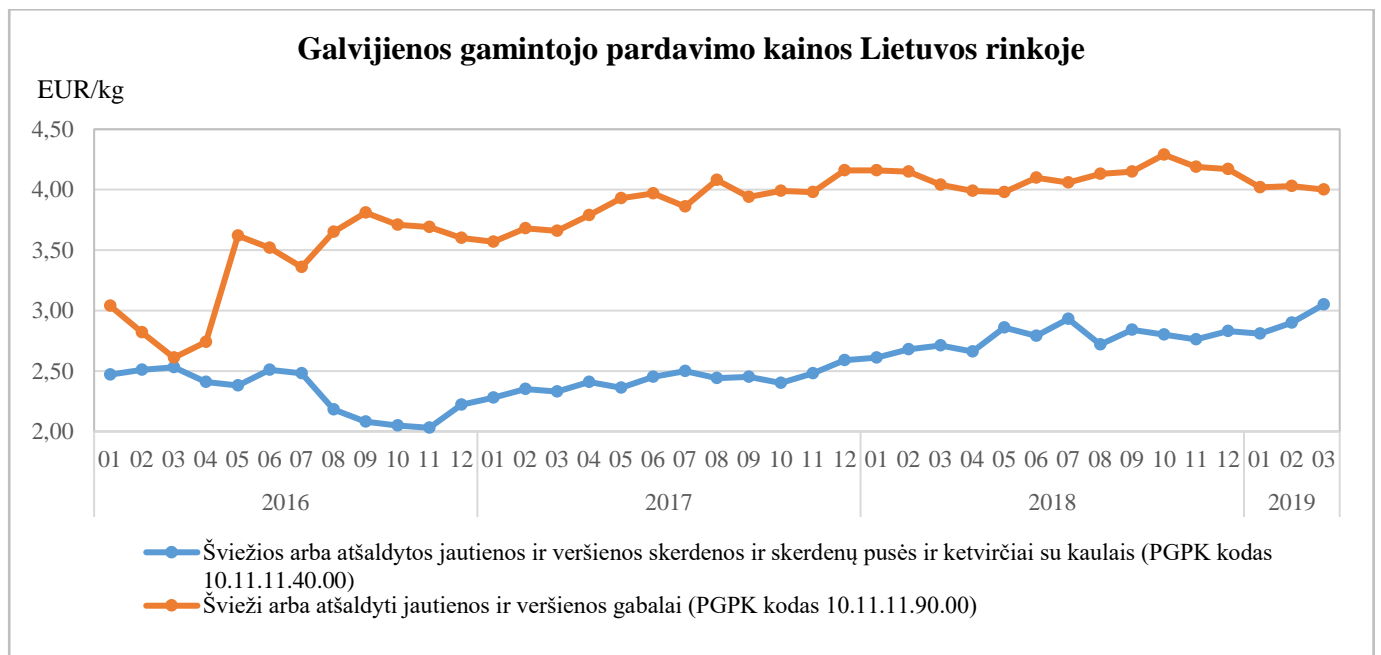

Pastaba: *vidutinės kainos apskaičiuotos iš atrankinių EK teikiamų duomenų: A kategorijos - U2, U3, R2, R3, O2, O3 klasių; B kategorijos - R3 klasės; D kategorijos - R3, R4, O2, O3, O4, P2, P3 klasių; E kategorijos - U2, U3, U4, R2, R3, R4, O2, O3, O4 klasių; Z kategorijos - U2, U3, R2, R3, O2, O3 klasių.

Šaltinis: EK

2019 m. I ketvirtį, palyginti su 2018 m. IV ketvirčiu, šviežių arba atšaldytų jautienos ir veršienos gabalų (PGPK kodas 10.11.11.90.00) didmeninė (**gamintojo** kaina) sumažėjo 4,74 proc. (0,2

EUR/kg), o palyginti su 2018 m. I ketvirčiu – 2,19 proc. (0,09 EUR/kg) ir sudarė 4,02 EUR/kg. Gamintojo kainos pokytis labiausiai priklauso nuo parduodamos mėsos kokybės.

Šaltinis: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2018 m. ES galvijienos gamyba buvo didesnė nei tikėtasi (+1,8 proc.). Šalta žiema šiaurinėje Europos dalyje ir sausa vasara turėjo įtakos karvių skerdimo skaičiaus augimui, veršelių skaičiaus mažėjimui bei pašarams. 2018 m. ES karvių banda sumažėjo 1,3 proc. Prognozuojama, kad 2019 m. galvijienos gamyba turėtų sumažėti apie 1,3 proc., kadangi galvijų pasiūla nebus pakankama, galvijų kainos turėtų didėti.

FAO duomenimis, 2018 m. pasaulyje galvijų kainos buvo stabilios (didėjo apie 0,2 proc.). Tam įtakos turėjo gausi galvijienos pasiūla ir didelė šios mėsos paklausa. Galvijienos gamyba 2018 m., palyginti su 2017 m., padidėjo apie 2,1 proc. ir didėjo visose didžiosiose šalyse, pvz., JAV – 2,6 proc., Brazilijoje – 4,0 proc., Kinijoje – 1,5 proc. ir t. t. Galvijienos eksportas pasaulyje padidėjo 6,1 proc., importas – 4,1 proc. OECD-FAO prognozuoja, kad pasaulyje galvijų kainos dėl pakankamos pasiūlos Šiaurės Amerikoje turėtų mažėti iki 2024 m.

IŠVADOS

- 1) 2019 m. I ketvirtį atskirų galvijienos produktų grandinėse didėjo mažmeninės prekybos dalis (2,2–4,2 proc.) ir augintojų (1,5–2,33 proc.), o perdirbėjų – sumažėjo (apie 3,7–6,2 proc.).
- 2) Analizuojamu laikotarpiu mažėjant galvijų pasiūlai galvijų supirkimo kaina didėjo. Panaši tendencija vyrauja ir ES šalyse.
- 3) Galvijienos produktų vidutinės mažmeninės kainos 2019 m. I ketvirtį padidėjo, tam galėjo turėti įtakos galvijų supirkimo kainos didėjimas.

- 4) Didmeninės galvijienos pardavimo kainos mažėjo, priklausomai nuo parduodamos mėsos kokybės.
- 5) Prognozuojama, kad ES 2019 m. galvijienos gamyba turėtų sumažėti mažėjant galvijų pasiūlai, todėl galvijų supirkimo kainos turėtų didėti.
- 6) Remiantis OECD-FAO prognozėmis, pasaulyje galvijų kainos turėtų mažėti iki 2024 m.